

รูปแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร Model of participation in social activities of the elderly in Bangkapi area Bangkok

น้ำเพชร อัจจิ๋ว (Numpech Aumji)

มหาวิทยาลัยรามคำแหง (Ramkhumhang)

Email: aumjit12@gmail.com

Received October 3, 2020 & Retrieved December 3, 2020 & Accepted December 24, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบกิจกรรมทางสังคมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ มีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 394 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ , การคำนวณค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t-test , One-way-ANOWA , ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน, การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านอาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย และการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ ไม่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยแรงจูงใจมีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ ร้อยละ 86.80 และระดับของรูปแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในรูปแบบการตัดสินใจ ดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล พบว่า มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด 4 รูปแบบ

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ ปัจจัยส่วนบุคคล การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม แรงจูงใจ

Abstract

The purposes of this research were The model of participation in social activities of the elderly in Bangkapi area Bangkok Use survey research the instrument tools were questionnaires that were divided into three sections: personal data, incentives, and the styles of the social activities' participation. The samples of the research were the elders in Bang Kapi district, Bangkok, which accounted for 394 persons. The researcher used the statistics to analyze the data, those were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way-ANOWA, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, and Multiple Linear Regression The analysis results showed that Personal factors in sex, age, marital status and education level affecting participation in social activities that are statistically significant at the 0.01 level. In terms of occupation, income, housing period, the elderly's experience does not affect participation in social activities statistically significant at 0.05 level. Motivation factors

affect the participation in social activities of the elderly. 86.80% and the level of participation in social activities include decision-making, operations, benefits, and evaluation found that they participated in the high level in all 4 forms

Keywords: the elders, the incentive, individual factors and social activities' participation

1.บทนำ

ในปัจจุบันทั่วโลกกำลังก้าวเข้าสู่การเป็น ‘สังคมผู้สูงอายุ’ ในแต่ละประเทศจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม โดยประเทศพัฒนาแล้วมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเร็วกว่าประเทศกำลังพัฒนา ในภาวะการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นผลมาจากจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ทำให้ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีโภชนาการทางอาหารที่ถูกหลักอนามัย นอกจากนี้การศึกษาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการแพทย์ส่งผลทำให้มีผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดีขึ้น จำนวนอัตราการตายลดลง ปัญหาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุซึ่งเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยมากขึ้นเนื่องจากผู้สูงอายุมีความวิตกกังวลมีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ทำให้เกิดอาการหงุดหงิด ระวัง และเอาแต่ใจตนเองมีความคิดและความจำที่มักจะคิดซ้ำซาก ลังเล หมกมุ่นเรื่องในอดีต บางรายมีภาวะที่เรียกว่าสมองเสื่อมนอกจากนี้ ผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่ต้องการพึ่งพิงสูงและยังส่งผลกระทบเชิงนโยบายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสวัสดิการผู้สูงอายุซึ่งปัญหาด้านต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุของประชากรภาครัฐจึงกำหนดมาตรการเตรียมการรองรับในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุเหล่านั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เป็นแผนฉบับแรกให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมสังคมไทยสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยบูรณาการประเด็นที่เกี่ยวข้องด้านผู้สูงอายุเข้ากับแผนพัฒนาประเทศมีการปรับปรุงแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของผู้สูงอายุที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ที่ได้มีการกำหนดสิทธิของผู้สูงอายุในมาตรา 11 จำนวน 13 ด้าน เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ โดยรวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ คือ การที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้แสดงความเห็นหรือมีบทบาทร่วมรับผิดชอบต่อการดำเนินงานหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มีการเผยแพร่ความรู้พัฒนาความสนใจร่วมกันในกลุ่มไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ในปัจจุบันมีแหล่งที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้หลากหลายทั้งกิจกรรมที่จัดโดยชุมชนและกิจกรรมที่หน่วยงานองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชนจัดขึ้นรวมถึงกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาและกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การถ่ายทอดภูมิปัญญา กิจกรรมชมรมผู้สูงอายุซึ่งเป็นแหล่งที่ผู้สูงอายุจะได้พบปะพูดคุยระหว่างกันและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้แก่ กิจกรรมฝึกอบรมอาชีพเพื่อเสริมรายได้ การให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย นันทนาการกิจกรรมทางศาสนา การปฏิบัติธรรม การสืบสานวัฒนธรรมประเพณีตามเทศกาลสำคัญ ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ทักษะศึกษา และกิจกรรมอื่น ๆ การทำงานอาสาสมัครเป็นงานที่เป็นความสมัครใจและอาสาเข้ามาเพื่อช่วยเหลือเยียวยา และทำงานที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นและสังคม เพื่อการดูแล ป้องกัน แก้ปัญหาเพื่อพัฒนาสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ซึ่งผลตอบแทนที่อาสาสมัครได้รับ คือความสุข ความภาคภูมิใจ ที่ได้ทำงานที่มีคุณค่า เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น

สังคม และประเทศชาติ ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ เพราะถ้าบุคคลมีความคาดหวัง มีเป้าหมายที่บุคคลชอบ พอใจ ศรัทธา มองเห็นคุณค่าและพร้อมปฏิบัติ ก็จะเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมที่เข้มแข็งของบุคคล(ปราณี รามสูตร,2542)

การศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความหลากหลาย ในด้านวัฒนธรรมและมีการจัดบริการด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ มีกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ในชุมชนที่จะส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ผู้สูงอายุ และเป็นข้อมูลสำคัญในการใช้ในการวางแผน และวางนโยบาย สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

3.การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีความต้องการของ Murray

Murray (1938) มีความคิดความมนุษย์จะปรับตัวเมื่อเผชิญหน้ากับสภาพแวดล้อมที่เคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมมนุษย์มีเป้าหมายเป็นเครื่องนำทางและมีเป้าประสงค์ทั้งองค์ประกอบภายในตน (ความต้องการ) กับองค์ประกอบภายนอก คือสภาพแวดล้อมเป็นตัวคุมพฤติกรรมของมนุษย์ เรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกและจากประสบการณ์เดิม เช่น คนนี้กลัวล่วงหน้าว่าจะเกิดอะไรในลำดับต่อไปอนาคตจะเป็นอย่างไร ทฤษฎีนี้ แบ่งความจำเป็นออกเป็น 2 ส่วน คือ

- (1) ความจำเป็นทางร่างกาย เป็นความพึงพอใจเกี่ยวกับกระบวนการพื้นฐานทางร่างกายมนุษย์ เช่น ต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เพศ
- (2)ความจำเป็นทางจิต เน้นความพึงพอใจด้านอารมณ์

แนวคิดที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

Cohen and Uphoff ได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมเป็น4 รูปแบบ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) คือ ริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ การตัดสินใจชนิดนี้เป็นศูนย์กลางของการเกิดความคิดที่หลากหลายมีการกำหนดและประเมินทางเลือกตัดสินใจ เลือกเปรียบเทียบได้กับการวางแผนเพื่อนำทางที่เลือกมาสู่การปฏิบัติ สามารถแบ่งการตัดสินใจนี้ออกเป็น 3 ชนิด คือ

- 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ(Implementation) คือ แบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือการมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ ได้แก่ แรงงาน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน การมีส่วนร่วมในการขอความร่วมมือ การขอความร่วมมือไม่จำเป็นต้องมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง

- 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) คือ การได้รับผลการดำเนินการไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล แบ่งได้ 3 ชนิด คือผลประโยชน์ด้านวัตถุ ผลประโยชน์ด้านสังคม ผลประโยชน์ด้านบุคคล

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) คือ การออกแบบและวิธีการประเมินผล การได้รับบทบาทในการประเมินผล การได้รับรู้รายงานการประเมินผลการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มี 2 รูปแบบคือการมีส่วนร่วมทางตรง และการมีส่วนร่วมทางอ้อม

ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory)

Robert J.Havighurst(1953) ได้อธิบายถึงสถานภาพทางสังคมของผู้สูงอายุซึ่งเน้นความสัมพันธ์ในทางบวกระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น สถานภาพและบทบาททางสังคมจะลดลง แต่บุคคลยังมีความต้องการทางสังคมเหมือนบุคคลในวัยกลางคน ทฤษฎีนี้ เชื่อว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อความสุขและการมีชีวิตที่ดีเช่นเดียวกับวัยผู้ใหญ่และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเองสนใจได้ สำหรับกิจกรรมตามแนวคิดนี้ หมายถึงกิจกรรมต่างๆ นอกเหนือจากกิจกรรมที่บุคคลปฏิบัติต่อตนเอง นั่นคือกิจกรรมที่บุคคลปฏิบัติต่อเพื่อนฝูง ต่อสังคม หรือชุมชน ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สูงอายุปฏิบัติจะทำให้รู้สึกว่าคุณค่าตนเองยังมีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

4.ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยส่วนบุคคลและแรงจูงใจที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ สำหรับการรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้การดำเนินงานวิจัยไปสู่คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการศึกษาวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

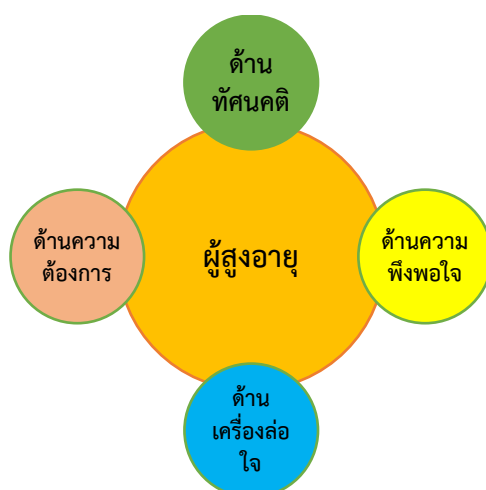
คือ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตพื้นที่บางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 26,059 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane', 1973) โดยใช้ค่าความคาดเคลื่อนที่ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 394 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือแบบสอบถามประกอบไปด้วยข้อคำถาม และข้อเสนอแนะ

วิเคราะห์และนำเสนอแบบเชิงพรรณนา

5.ผลการศึกษา

การศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในพื้นที่เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจด้านทัศนคติ ด้านความต้องการ ด้านความพึงพอใจ ด้านเครื่องล่อใจ อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมในรูปแบบการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมในรูปแบบการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมในรูปแบบการประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ดังกล่าวอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 รูปแบบ

ภาพที่ 1 แสดงรูปแบบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

6.อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ผลการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow ได้แบ่งความต้องการพื้นฐานสำหรับชีวิตมนุษย์ไว้ 5 ระดับ ได้แก่ 1) ความต้องการทางด้านร่างกาย 2)ความต้องการความปลอดภัย 3)ความต้องการทางสังคมและความรัก 4)ความต้องการได้รับเกียรติและภาคภูมิใจในคุณค่า 5) ความต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิต ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแรงจูงใจด้านความต้องการและเครื่องล่อใจมีผลทำให้ ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในรูปแบบการรับผลประโยชน์ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้สูงอายุมักมีความต้องการที่จะต้องได้รับการตอบสนองในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความปลอดภัย ความรัก การได้รับเกียรติ และ ความต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ให้ชีวิต

การมีส่วนร่วมในรูปแบบการดำเนินงาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับRobert J.Havighurst (1960) ที่ได้อธิบายถึงสถานภาพทางสังคมของผู้สูงอายุ ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ในทางบวก ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมกับความพึงพอใจในชีวิตของผู้สูงอายุ กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น สถานภาพ และบทบาททางสังคมจะลดลง แต่บุคคลยังมีความต้องการทางสังคมเหมือนบุคคลในวัยกลางคน ซึ่งเชื่อว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อความสุขและการมีชีวิตที่ดีเช่นเดียวกับวัยผู้ใหญ่ และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเองสนใจได้ สำหรับกิจกรรมตามแนวคิดนี้ หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมที่บุคคลปฏิบัติต่อตนเอง นั่นคือกิจกรรมที่บุคคลปฏิบัติต่อเพื่อนฝูง ต่อสังคม หรือชุมชน ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สูงอายุปฏิบัติจะทำให้รู้สึกว่าคุณค่า และยังเป็นประโยชน์ต่อสังคม ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ผู้สูงอายุมีแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เนื่องมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขและมีความพึงพอใจในชีวิตทำให้รู้สึกว่าคุณค่าที่สามารถปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้แก่ครอบครัว ชุมชน

การมีส่วนร่วมในรูปแบบการตัดสินใจ ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Cohen and Uphoff (1981) ที่กล่าวถึงการตัดสินใจว่าเป็นการเริ่มต้นหาความต้องการจากคนในท้องถิ่นและวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการที่สำคัญ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญที่จะเลือกเอากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มคนและมีความเป็นรูปธรรม โดยผ่านการใช้กระบวนการตัดสินใจ ซึ่งคนในชุมชนสามารถเข้ามาเกี่ยวข้องตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผู้สูงอายุมีแรงจูงใจที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในรูปแบบการ

ตัดสินใจ คือ การมีความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของโครงการต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจที่จะเลือกกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และมีความสำคัญกับตนเอง และคนในชุมชน

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Cohen and Uphoff(1981) ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในรูปแบบการประเมินผลมี 2 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมทางตรง และการมีส่วนร่วมทางอ้อม คือ การออกแบบและวิธีการประเมินผล การได้รับบทบาทในการประเมินผล การได้รับรู้รายงานการประเมินผล การซึ่งการเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา โดยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจตั้งแต่ช่วงเริ่มดำเนินการ ช่วงดำเนินการ และปฏิบัติงาน Ajzen(1988) กล่าวว่า ทศนคติ คือ อารมณ์ ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่ตอบสนองต่อวัตถุ บุคคล สถาบัน หรือเหตุการณ์ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แรงจูงใจด้านทัศนคติมีผลทำให้ ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในรูปแบบการประเมินผลในระดับมากซึ่งผู้สูงอายุจะมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมมีผลในลักษณะของการประเมินค่าและแนวโน้มของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ

8.ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากการศึกษาสถานการณ์นโยบาย กฎหมาย ยุทธศาสตร์ แผน และการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุรัฐบาล ต้องเร่งกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อบริหารสังคมสูงอายุ ให้รวดเร็วทันสถานการณ์ และต้องมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการกับระดับอาเซียนและต่างประเทศมากขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ส่งเสริมผู้สูงอายุร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม ชุมชนและทุกภาคส่วนเพื่อการมีชีวิตอย่างมีอิสระของผู้สูงอายุและพึงพิงตนเองส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านเทคโนโลยีนวัตกรรมที่เหมาะสมระบบการดูแลผู้สูงอายุทางสังคม จัดการโดยครอบครัว ชุมชนและสังคม และเตรียมการจัดทำแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 3

ข้อเสนอแนะเชิงบริหารมีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้สูงอายุและการดูแลผู้สูงอายุในมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุในแต่ละช่วงวัยส่งเสริมให้ประชาชนทุกวัยมีความรอบรู้ในด้านสุขภาวะ และมีการจัดสวัสดิการสังคมที่ครอบคลุมและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการมีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนงานวิจัยงานวิชาการในต่างประเทศและพัฒนาผู้ดูแลและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้าน เวชศาสตร์ผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย จากการศึกษา พบว่าผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมระดับมาก ดังนั้น ควรให้การส่งเสริมศักยภาพที่ตัวบุคคลเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุที่มีความสามารถจะมีความมั่นใจในความสามารถและศักยภาพของตนเองมากขึ้น มีการถ่ายทอดความรู้หรือเน้นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้สูงอายุมากขึ้นเพื่อที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น ส่งเสริมให้บุคคลในครอบครัวมีการสนับสนุนดูแลผู้สูงอายุอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการปรับตัวของผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษา เกี่ยวกับ การปรับตัวของผู้สูงอายุเนื่องจากปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุต้องมีการปรับตัวค่อนข้างสูง

9.เอกสารอ้างอิง

กรมกิจการผู้สูงอายุ <http://www.dop.go.th/th/know/1>

กองยุทธศาสตร์สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, 2560) <http://www.bangkok.go.th/hesd/page/main/580/1/10>

ปราณี งามสุด. (2542). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/News/2561/N10-07-61.aspx>

Ajzen, I., & Fishbein, M. (1988). Attitude, Personality and Behavior. Chicago : Dorsey Press.

Cohen, J.M. ,& Uphoff, N.T. (1981). Rural Development Participation: Concept and Cornell University Press.

Maslow, A. (1970). Human needs theory : Maslow' s hierarchy of human needs.

In R.F" Craven& C. J. Hirnle (Eds.), Fundamental of Nursing : Human Health and Function. (3rd ed.) Philadelphia : Lippincott

Murry, H. A. (1938). Explorations in Personality. New York : Oxford University Press.

Robert J. Havighurst, (1953), Human Development and Education.

Vroom, V. H. (1964). Work and motivation. New York: John Wiley & Sons

.